

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI LASTENSUOJELUN AVOPALVELUISSA – LAADUN PARANTAMISEN NÄKÖKULMA

VÄLITÄ
ja
VAIKUTA

Profiam

Heidi Jussila
Asiantuntijalääkäri
Psykiatrian, lastenpsykiatrian ja
terveydenhuollon erikoislääkäri (LT)
Päihdelääketieteen erityispätevyys
heidi.jussila@profiam.fi

Assi Ailoranta
Palvelupäällikkö
Sosiaalityöntekijä (VTM)
Perhe- ja paripsykoterapeutti
assi.ailoranta@profiam.fi

Laatu ja vaikuttavuus

Suojelutehtävän nähdään parhaiten toteutuvan lasten, nuorten ja heidän läheistensä sekä työntekijöiden keskinäiseen luottamukseen perustuvana yhteistyönä. Moniammatillinen tiimi kokoaa lapsen ja vanhempien tarvitseman tuen eheäksi palvelukokonaisuudeksi.

- Asiakkaiden ihmisarvo ja perusoikeudet
- Lapsen etu
- Kunnioittava vuorovaikutus
- Ammattihenkilöstön työn laatu
- Vastuulliset päätökset ja toimintakulttuuri

Lastensuojelun laatusuositus. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2019:8

Vaikuttavuus (effectiveness): "Vaikuttavuus on palvelutuotannolla aikaansaatu muutos: sote-palveluissa vaikuttavuus on myönteinen muutos asiakkaan terveydessä, toimintakyvyssä tai hyvinvoinnissa."

Reittiopas vaikuttavuuteen: Vaikuttavuusperustainen ohjaus sote- ja työllisyyspalveluissa. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:1.

Laadun ulottuvuuksia

- Yhdysvalloissa Institute of Medicine (IOM, nykyisin National Academy of Medicine) julkaisi vuonna 2001 laajan katsauksen terveydenhuollon laadusta ja määritteli sen oheisten kuuden ulottuvuuden kautta.
- Näitä ulottuvuuksia voidaan tarkastella myös lastensuojelun palveluissa!
- Tärkeää on ymmärtää, että vaikuttavuus on laadun ominaisuus – palvelu ei ole laadukas, ellei se ole vaikuttava!

Asiakkaan arviot ja näkökulmien yhdistäminen mahdollistavat vaikuttavan laadukkaan työn ja laadun parantamisen

- **Palvelutuotannon aiheuttama muutos**

- **Päätetapahtuma (outcome)**
 - Mitä asiaa tarkastellaan? Mitataan?
- **Tiedon lähde**
 - Asiakkaan arvio, PROM = Patient Reported Outcome Measures
 - Ammatilaisen arvio
 - Objektiiviset mittaukset
 - Tietokantoihin kertyvä tieto

- **Asiakkaan kokemus palvelusta ja yhteistyösuhteesta**

- PREM = Patient Reported Experience Measures

- **PROM-mittareiden systemaattinen käyttö ja niiden antaman tiedon hyödyntäminen lisää palveluiden laatua ja mahdollistaa laadun parantamisen:**

- Johtavat parempaan kommunikaatioon ja jaettuun päätöksentekoon asiakkaiden ja ammattilaisten välillä sekä lisäävät asiakkaiden tyytyväisyyttä saamaansa tukeen, ja jopa parantavat vaikuttavuutta (Nelson et al., 2015; Roe et al., 2022).
- Laadullinen tutkimus: Ne vahvistavat asiakkaan osallisuutta edistämällä tavoitteiden asettamista sekä sallimalla keskustelun myös herkistä aiheista, parantavat palveluiden ohjautumista asiakkaan tarpeiden mukaan, parantavat hoidon tai annetun tuen laatua mahdollistamalla räätälöidyn ja tarpeenmukaisen tuen sekä seurannan ja vahvistavat asiakkaan ja ammatilaisen välistä suhdetta (Campbell et al., 2021).

	Potilaan raportoimat mittarit (PROM, Patient Reported Outcome Measure)	Kliiniset mittarit ja toimintakykytestit	Ammattilaisen raportoimat mittarit
Tiedon lähde	Asiakkaan arvio	Objektiivinen mittaus	Ammattilaisen arvio
Kuvaus	Asiakkaan raportoima hyvinvointi, toimintakyky, terveydentila	Esim. laboratoriotestit, kävelytesti, kuvantamistutkimus, puristusvoima	Ammattilaisen arviot asiakkaan terveydestä ja toimintakyvystä.
Esimerkki mittarista	EQ-5D, Kykyviisari	10 metrin kävelytesti	Työkykyarvio

Taulukko 1: Esimerkkejä sote-palveluiden vaikuttavuuden mittareista

Kuva: Reittiopas vaikuttavuuteen: Vaikuttavuusperustainen ohjaus sote- ja työelämäpalveluissa. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:1.

”Lastensuojelun vaikutusten ja vaikuttavuuden seuraaminen ja arviointi tieteellisesti luotettavalla tavalla on eettinen kysymys. Kun yhteiskunta on lain tasoisesti antanut julkisille organisaatioille vastuun järjestää palvelut ja muun avun lastensuojelun tarpeessa oleville lapsille, nuorille ja heidän perheilleen sekä oikeuden ottaa lapsi tai nuori huostaan, tulisi tähän vastuuseen kuulua myös toiminnan vaikuttavuuden seuranta ja arviointi. Julkisen vallan kiinnostuksen puute esimerkiksi huostaansa ottamien lasten ja nuorten myöhempään elämäntilanteeseen voidaan tulkita rakenteelliseksi välinpitämättömyydeksi.”

Kananoja, Aulikki; Ruuskanen, Kristiina. Selvityshenkilön ehdotukset lastensuojelun toimintaedellytysten ja laadun parantamiseksi. Loppuraportti. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2019:4.

VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI ASIAKASTA OSALLISTAVANA HOIDOLLISENA PROSESSINA Esimerkkinä Profiam Oy

VÄLITÄ
ja
VAIKUTA

Profiam

Vaikuttavuuden tutkiminen hoidollisena ja vuorovaikutteisena prosessina: Päätetapahtumat ja mittarit

Päätetapahtuma	Mittari	Arvion antaja
LAPSEN PSYKOSOSIAALINEN TILANNE Lapsen vahvuudet ja vaikeudet (tunne-elämä, käyttäytyminen, yliaktiivisuus, kaverisuhteet, vaikeuksien kokonaismäärä, vahvuudet).	SDQ = Vahvuudet ja Vaikeudet – kyselylomake, Strengths and Difficulties Questionnaire	Vanhemmat Yli 11-vuotias lapsi
VANHEMMUUS (LAPSEN HOIVA) seuraavilla osa-alueilla: perushoiva, vuorovaikutus, kasvatuskäytännöt, vointi ja voimavarat sekä lapsen turvallisuus ja turvallisuuden tunne.	OPAS = Observational Parenting Assessment Scale	Vanhemmat Ammattilaiset
YHTEISTYÖSUHDE Kokemus yhteistyösuhteesta ja tavoitteiden saavuttamisesta.	MATKA = Measuring Alliance Together with Client – Assessment.	Vanhemmat Lapsi

Lapsen vahvuudet ja vaikeudet

The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ)

- 25 väittämää, joista muodostuvat ulottuvuudet:
 - Tunneoireet
 - Käyttöoireet
 - Yliaktiivisuus ja tarkkaamattomuus
 - Vaikeudet ikätoverisuhteissa
 - Sosiaaliset taidot = Vahvuudet
- Vaikeuksien kokonaismäärä (summa: tunneoireet, käyttöoireet, yliaktiivisuus- ja tarkkaamattomuus, vaikeudet ikätoverisuhteissa)
- Lisäksi kysymykset vaikeuksista ja niiden aiheuttamasta haitasta sekä rasituksesta, työskentelyn aikana tapahtuneesta muutoksesta ja saadusta avusta.
- Kts. <https://www.sdqinfo.org/>

Vahvuuksien ja Vaikeuksien Kyselylomake (SDQ-Fin)

V 4-17

Pyytäisimme teitä ystävällisesti täyttämään tämän kyselylomakkeen koskien mainitun lapsenne käyttäytymistä viimeisen 6 kk:n (tai kuluvan kouluvuoden) aikana merkittävällä rasti yhteen kolmesta annetusta vaihtoehdosta: "Ei päde", "Pätee jonkin verran", "Pätee varmasti". On hyvin tärkeää, että vastaatte jokaiseen kohtaan parhaan kykyne mukaan siitäkin huolimatta, että aina ette tunne olevanne asiasta täysin varma - tai, että kysymys kuulostaa älyttömältä.

Lapsen / Nuoren Nimi Tyttö / Poika

Syntyäaika

	Ei päde	Pätee jonkin verran	Pätee varmasti
Ottaa muiden tunteet huomioon	☐	☐	☐
Levoton, yliaktiivinen, ei pysty olemaan kauan hiljaa paikoillaan	☐	☐	☐
Valitsee usein päänsärkyä, vatsakipua tai pahoinvointia	☐	☐	☐
Jakaa auliisti tavaroitaan (karikkeja, leluja, värikyniä jne) muiden lasten kanssa	☐	☐	☐
Hänellä on usein kiukkuja, tai hän kiivastuu helposti	☐	☐	☐
Ei näytä kaipaavan seuraa, leikkii usein itselleen	☐	☐	☐
On yleensä tottelevainen, tavallisesti tekee miinkuin aikuinen käskee	☐	☐	☐
Hänellä on monia huolia, näyttää usein huolestuneelta	☐	☐	☐
Tarjoutuu auttamaan, jos joku loukkaa itsensä, on pahoilla mielin tai huonovointinen	☐	☐	☐
Jatkuvasti hypistelemässä jotakin tai kiemurtelee paikoillaan	☐	☐	☐
Hänellä on ainakin yksi hyvä ystävä	☐	☐	☐
Usein tappelee toisten lasten kanssa tai kiusaa muita	☐	☐	☐
Usein onneton, mieli maassa tai itkuinen	☐	☐	☐
Yleensä muiden lasten suosiossa	☐	☐	☐
Helposti häiriintyvä, mielenkiinto harhailee	☐	☐	☐
Uusissa tilanteissa pelokas tai aikuisen takertuva, vailla itseluottamusta	☐	☐	☐
Kiltri nuorempiaan kohtaan	☐	☐	☐
Valehtelee tai petkuttaa usein	☐	☐	☐
Muiden lasten silmätikki tai kiusaamisen kohde	☐	☐	☐
Tarjoutuu usein auttamaan muita (vanhempiaan, opettajia, muita lapsia)	☐	☐	☐
Harkitsee tilanteen ennen kuin toimii	☐	☐	☐
Varastaa kotoa, koulusta tai muualta	☐	☐	☐
Tulee paremmin toimeen aikuisten kuin toisten lasten kanssa	☐	☐	☐
Kärtsii monista peloista, usein peloissaan	☐	☐	☐
Saattaa tehtävät loppuaan, hyvin pitkäjänteinen	☐	☐	☐

Onko teillä hänestä muita kommentteja tai huomautuksia ?

Vaikuttavuuden arviointi laadun parantamisen välineenä: SDQ

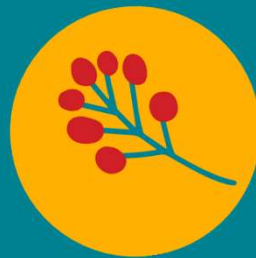
Pystymme esimerkiksi vastaamaan kysymyksiin:

- Onko lapsen psykososiaalisesta tilanteesta (suomalaisten lasten viitearvoihin perustuen) oltava huolissaan?
- Onko lapsella vaikeuksia ja millä psykososiaalisen kehityksen osa-alueella ne näkyvät - lapsen ja vanhemman arvion mukaan?
- Miten vaikeudet haittaavat lasta?
- Mitä ovat lapsen vahvuudet ja ne asiat, jotka sujuvat hyvin?
- Miten eri henkilöt (lapsi, äiti, isä) näkevät lapsen tilanteen?

Kuvailevat tiedot auttavat päätöksenteossa ja voimavarojen suuntaamisessa.

- Millaisia lapsia ohjautuu palveluihin?
- SDQ mahdollistaa lasten erityisten tarpeiden ja mielenterveyshäiriöiden tunnistamista.
- Ovatko palveluiden piiriin ohjautuneet lapset samanlaisia eri alueilla ja eri palveluyksiköissä?
- Onko palveluiden piiriin ohjautuvien lasten tilanne vuosittain samanlainen – ohjautuuko palveluihin samanlaisia vai erilaisia lapsia eri vuosina?
- Mitä tarpeita palveluiden piiriin tulevilla lapsilla on?

Pystymme tutkimaan muutosta lapsen psykososiaalisessa tilanteessa sekä tarkastelemme sitä, ovatko vaikeudet helpottuneet, pysyneet samana vai vaikeutuneet ja mikä on ollut työskentelyn vaikutus lapsen tilanteeseen.

Työskentelyn aikana lapsen vaikeuksissa tapahtunut muutos ja työskentelystä saatu apu lapsen vaikeuksissa

LAPSEN VAIKEUKSISSA TAPAHTUNUT MUUTOS

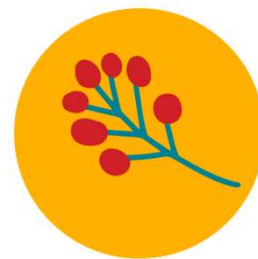
Sitten työskentelyn alkamisen, ovatko lapsen/nuoren ongelmat muuttuneet parempaan vain huonompaan suuntaan?

	Parantuneet	Pysyneet ennallaan	Pahentuneet
Äiti tai molemmat vanhemmat	67,4 %	23,9 %	8,7 %
Isä tai muu huoltaja	64,7 %	23,5 %	11,8 %
Lapsi / Nuori	72,7 %	18,2 %	9,1 %

TYÖSKENTELELLÄ AIKAAN SAATU APU LAPSEN VAIKEUKSISSA

Onko työskentelystä ollut apua muussa mielessä esim. tiedon saannin kannalta tai auttanut kestäämään ongelmia paremmin?

	Paljon apua	Vähän apua	Ei apua
Äiti tai molemmat vanhemmat	70 %	17,5 %	12,5 %
Isä tai muu huoltaja	60 %	40 %	0 %
Lapsi / Nuori	51,6 %	38,7 %	9,7 %

Vanhemmuus ja lapsen hoiva: OPAS – tutkimusmatka vanhemmuuteen

5 väittämää:

- Perushoiva ja huolenpito
- Kasvatuskäytännöt
- Vuorovaikutus
- Vanhemman vointi ja voimavarat
- Lapsen turvallisuus ja turvallisuuden tunne

Arvio: aina – ei koskaan (1-7)

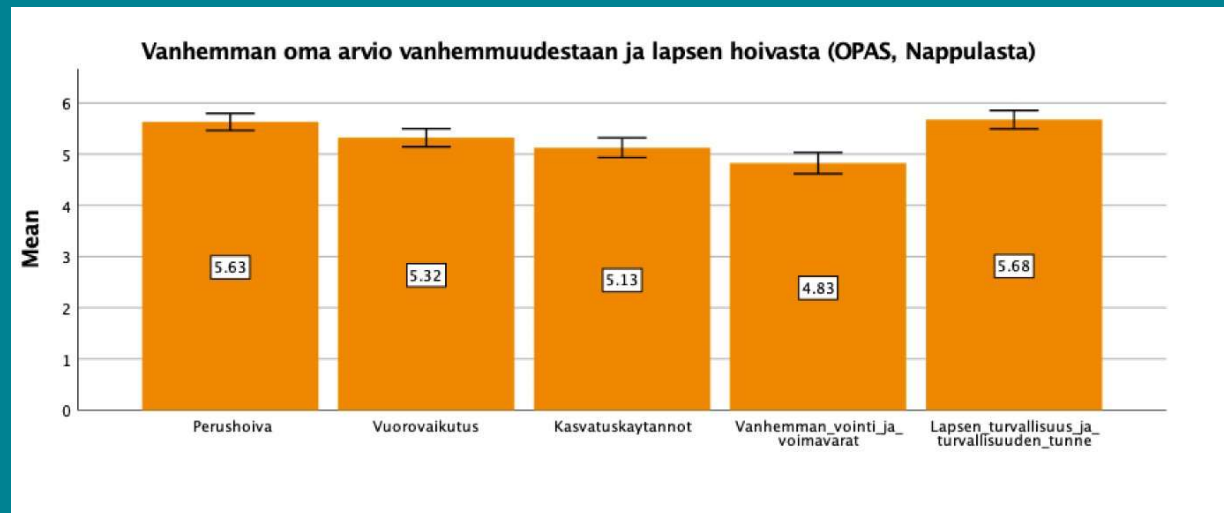
Vanhemmat arvioivat omaa vanhemmuuttaan ja ammattilaiset antavat arvon kummankin vanhemman vanhemmuudesta.

Vaikuttavuuden arviointi laadun parantamisen välineenä: OPAS

Mitkä ovat vanhempien itse kokemat keskeiset vahvuudet ja vaikeudet vanhemmuudessa?
Mitkä ovat ammattilaisten arvioimina keskeiset vahvuudet ja vaikeudet sekä tuen tarpeet asiakkaiden vanhemmuudessa?
Onko palveluyksiköiden välillä eroa siinä, minkälaisia vanhempia ohjautuu palvelun piiriin?
Millaisina vanhemmuuden tuen tarpeet näyttävät eri vuosina palveluiden piiriin?
Auttaa suuntaamaan ammattilaisten osaamistarvetta ja koulutusta.

OPAS vastausten perusteella tutkitaan myös palvelun vaikuttavuutta eli tarkastellaan muutosta ensimmäisen ja myöhemmän työskentelyjakson välillä vanhemmuudessa (lapsen hoivassa).

Vanhemmat kokevat suurimmaksi haasteeksi (pärjäävät harvemmin riittävällä tavalla) oman vointinsa ja voimavarojensa riittävyyden vanhemmuudessa.

Useimmin he kokevat pärjäävänsä lapsen turvallisuudesta ja turvallisuuden tunteesta huolehtimisessa.

Yhteistyösuhde ja asiakaskeskeisyys: MATKA

Lapselle 9 väättämää ja yleisarvosana työskentelylle.

- Arvio toteutuu sekä sanallisesti (täysin eri mieltä – täysin samaa mieltä, 1-5) sekä sanoja tukevilla hymynaamoilla.

Vanhemmalle 14 väättämää ja yleisarvosana työskentelylle.

- Arvio: täysin eri mieltä – täysin samaa mieltä (1-5).

fastroi Nappula™

Pääsivu | Kalenteri | Viestivihko | Asetukset | Henkilörekisteri | Tilastot | Hallinta | Info | Kirjautu ulos

MATKA LAPSI / NUORI - Yhteistyösuhteen arviointi

Täytä lomake ja paina "tallenna"-nappia.
Mikäli et halua täyttää lomaketta, paina "Sulje tallentamatta lomaketta!"

Tallenna **Tallenna ja sulje** **Sulje tallentamatta lomaketta**

Id-numero: 163

Arvioi väättämät sen pohjalta, millainen olo sinulle on syntynyt tähän astisen työskentelyn aikana (1=Täysin eri mieltä - 5=Täysin samaa mieltä).

1. Työntekijä on kiinnostunut minun ajatuksistani	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
2. Työntekijälle on helppo puhua	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
3. Olemme puhuneet minulle tärkeistä asioista	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
4. Voin luottaa työntekijään	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
5. Minulle on kerrottu ja ymmärrän miksi kanssani/perheeni kanssa työskennellään	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
6. Omat toiveeni ja tavoitteeni otettu huomioon työskentelyssä	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
7. Työskentely on lisännyt toiveikkuutta tulevaisuuteen	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
8. Työskentely on auttanut minun/perheeni tilannetta	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5

MATKA LASTEN JA NUORTEN VASTAUKSET NAPPULASTA 2022-2023	N	Minimi	Maksimi	Keskiarvo
Lapsen kokemuksen mukaan työntekijät ovat kiinnostuneita lapsen ajatuksista	210	1	5	4.4
Lapsen kokemuksen mukaan työntekijälle on helppo puhua	209	1	5	4.2
Lapsen mielestä työskentelyssä on puhuttu lapselle tärkeitä asioista	210	1	5	4.3
Lapsi kokee voivansa luottaa työntekijään	210	1	5	4.4
Lapsi kokee, että hänelle on kerrottu ja hän ymmärtää, miksi hänen ja hänen perheensä kanssa työskennellään	210	1	5	4.3
Lapsen kokemuksen mukaan hänen toiveensa ja tavoitteensa on kuultu ja otettu huomioon työskentelyssä	207	1	5	4.3
Lapsen kokemuksen mukaan työskentely on lisännyt lapsen toiveikkuutta tulevaisuuden suhteen	208	1	5	3.8
Lapsen kokemuksen mukaan työskentely on auttanut hänen/hänen perheensä tilannetta	207	1	5	4.0
Lapsen työskentelylle antama yleisarvosana	208	1	5	4.3

Vaikuttavuuden arviointi laadun parantamisen välineenä: MATKA

Pystymme esimerkiksi:

- Kertomaan miten asiakkaat kokevat yhteistyösuhteen eri osa-alueita työntekijän/työryhmän kanssa sekä saamansa palvelun
- Pystytään tunnistamaan yhteistyön esteitä ja korjaamaan niitä
- Pystytään pitämään kiinni jo toimivasta ja vahvistamaan sitä

Miksi on tärkeää kysyä yhteistyösuhteesta ja miten se liittyy laatuun ja vaikuttavuuteen?

- Asiakkaan kokemus palvelusta ja yhteistyösuhteesta on ammattilaiselle palaute, joka voi ohjata ammattilaisia tekemään työtään vaikuttavammalla tavalla (Tam & Ronan, 2017).
- Toimiva yhteistyösuhde asiakkaan ja ammattilaisen välillä on vaikuttavan työn ja muutoksen vipuvarsi.
 - Hyvä yhteistyösuhde liittyy psykososiaalisen hoidon ja tuen parempaan vaikuttavuuteen sekä aikuisten (Flückiger et al., 2018) että lasten ja nuorten kanssa tapahtuvassa työskentelyssä (Karver et al., 2018; Murphy & Hutton, 2018).
- Asiakaskeskeisyys on palveluiden laadun ulottuvuus.

Miten vaikuttavuuden arvioinnin prosessin kehittäminen ja käyttöönotto on vaikuttanut palveluiden laatuun?

Palveluiden tasalaatuisuus

- Vaikuttavuuden arvioinnin prosessi on kaikille perheille samanlainen, jolloin saadaan systemaattisesti tietoa palveluiden piirissä olevien lasten ja perheiden tilanteista ja kokemuksista.
- Lapsen kasvun ja kehityksen kannalta keskeiset asiat on määritelty vaikuttavuuden arvioinnin päätapahtumiksi. Prosessi mahdollistaa aihealueiden tutkimisen yhdenmukaisesti: Lapsen ja perheen tilannetta tutkitaan yhdessä ja moninäkökulmaisesti, jolloin mikään lapsen kasvun ja kehityksen kannalta tärkeä asia ei jää katveeseen.
- Yhdenmukaisempi, rakenteinen ja osallistava dokumentointi.

Asiakaskeskeisyyden vahvistuminen:

- Lapsen osallisuuden vahvistuminen: Lapsen ja nuoren ääni ja kokemukset tulevat kuuluvaksi ja monipuolisemmin esiin ja lapsi on aktiivinen toimija työskentelyssä, mikä näkyy myös dokumentoinnissa.
- Vanhemman osallisuuden vahvistuminen: Vanhemmalta kysytään aina ja hän itse systemaattisesti arvioi vanhemmuutensa eri osa-alueita ja lapsensa tilannetta, vanhemman arvio näkyy myös dokumentoinnissa.
- Työskentelyn ja ammatillisten havaintojen läpinäkyvyys.
- Parantunut kommunikaatio ja jaettu päätöksenteko.
- Luottamuksen lisääntyminen.

Miten vaikuttavuuden arvioinnin prosessin kehittäminen ja käyttöönotto on vaikuttanut palveluiden laatuun?

Ammattilaisten työn laadun paraneminen

- Auttaa ammatillisessa kehitymisessä. Asiakkaan kokemus palvelusta ja yhteistyösuhteesta on palaute ammattilaisille → mahdollisuus reflektoida ja kehittää omaa työskentelyä palautteen kautta.
- Tunnistetaan paremmin lapsen ja perheen tuen tarpeet ja työskentelyn kohteet. Auttaa täsmentämään työskentelyn ajankohtaisia tavoitteita ja menetelmiä.
- Koulutuksellinen hyöty: Vanhemmuuden osa-alueiden jäsentäminen ja sitä kautta osa-alueiden tutkiminen on parantunut.

Parantaa todennäköisesti palveluiden vaikuttavuutta ja palvelutuotannon tehokkuutta

- Prosessi itsessään on jo interventio, joka vie huomion lapsen kasvun ja kehityksen kannalta merkityksellisiin asioihin ja ohjaa vanhemman refleктоimaan lapsensa tarpeita ja kokemuksia sekä vanhemmuuttaan.
- PROM- ja PREM-mittareiden käyttö vahvistaa yhteistyösuhdetta ja siten todennäköisesti myös vaikuttavuutta.
- Vaikuttavuuden arvioinnista kertyneellä tiedolla ohjaaminen ja muutosten osoittaminen
 - Yksittäisen lapsen ja perheen tasolla – mikä on muuttunut, mihin suuntaan ollaan menossa, ovatko palvelu tai ammattilaiset sopivia tälle perheelle, onko tuki riittävää?
 - Koko otoksen (= Profiamin palveluiden piiriin ohjautuneet lapsen ja heidän perheensä) keskuudessa: resurssien ja osaamisen kohdentaminen asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.
 - Muutosten mekanismit yksittäisen perheen ja koko populaation tasolla: onko muutos vanhemman voinnissa ja voimavaroissa edellytys vuorovaikutuksen paranemiselle?

Profiamin kokemukset vaikuttavuuden arvioinnin käyttöönotosta osoittavat, että vaikuttavuuden arvioinnin prosessi ohjaa työskentelyä lapsen kasvun, kehityksen ja turvallisuuden kannalta merkityksellisiin asioihin ja antaa systemaattista tietoa työskentelyn aikana tapahtuvista muutoksista.

Vaikuttavuuden arviointi vahvistaa asiakkaan osallisuutta ja lisää jaettua päätöksen tekoa. Asiakas itse arvioi omaa tilannettaan ja kokemustaan palvelusta. Asiakkaan ääni kuuluu vahvemmin työskentelyssä ja näkyy dokumentoinnissa.

Viitteitä

Malja, M., Puustinen-Korhonen, A., Petrelius, P., Eriksson, P. Lastensuojelun laatusuositus. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2019:8. Julkaisun pysyvä osoite on <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-4067-3>

Flückiger C, Del Re AC, Wampold BE, Horvath AO. The alliance in adult psychotherapy: A meta-analytic synthesis. *Psychotherapy (Chic)*. 2018 Dec;55(4):316-340. doi: 10.1037/pst0000172.

Institute of Medicine (US) Committee on Quality of Health Care in America. *Crossing the Quality Chasm: A New Health System for the 21st Century*. Washington (DC): National Academies Press (US); 2001. PMID: 25057539.

Kananoja, Aulikki; Ruuskanen, Kristiina. Selvityshenkilön ehdotukset lastensuojelun toimintaedellytysten ja laadun parantamiseksi. Loppuraportti. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2019:4.

Murphy R, Hutton P. Practitioner Review: Therapist variability, patient-reported therapeutic alliance, and clinical outcomes in adolescents undergoing mental health treatment - a systematic review and meta-analysis. *J Child Psychol Psychiatry*. 2018 Jan;59(1):5-19. doi: 10.1111/jcpp.12767. Epub 2017 Jul 6. PMID: 28681928.

Nelson EC, Eftimovska E, Lind C, Hager A, Wasson JH, Lindblad S. Patient reported outcome measures in practice. *BMJ*. 2015 Feb 10;350:g7818. doi: 10.1136/bmj.g7818. PMID: 25670183.

Pitkänen, L., Torkki, P., Tolkki, H., Valtakari, M., Leskelä, R. Reittiopas vaikuttavuuteen: Vaikuttavuusperustainen ohjaus sote- ja työllisyyspalveluissa. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:1. Julkaisun pysyvä osoite on <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-820-5>

Roe D, Slade M, Jones N. The utility of patient-reported outcome measures in mental health. *World Psychiatry*. 2022 Feb;21(1):56-57. doi: 10.1002/wps.20924. PMID: 35015343; PMCID: PMC8751576.

Six Domains of Healthcare Quality. Content last reviewed December 2022. Agency for Healthcare Research and Quality, Rockville, MD. <https://www.ahrq.gov/talkingquality/measures/six-domains.html>

Tam HE, Ronan K. The application of a feedback-informed approach in psychological service with youth: Systematic review and meta-analysis. *Clin Psychol Rev*. 2017 Jul;55:41-55. doi: 10.1016/j.cpr.2017.04.005. Epub 2017 Apr 22. PMID: 28501021.

